

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Környezetföldrajz

Akadémiai év 2026/2027

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Földrajz Kar
1.3 Intézet	Magyar Földrajzi Intézet - Gyergyószentmiklós
1.4 Szakterület	Földrajz
1.5 Képzési szint	BSc
1.6 Szak / Képesítés	Turizmusföldrajz
1.7 Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Környezetföldrajz			Tantárgy kódja	GLM1510		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Peteley Attila, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Peteley Attila, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4	2.6 Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	választható

3. Teljes becsült idő

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
3.5.3. Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					11
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
3.5.5. Vizsgák					4
3.5.6. Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám		69			
3.8 A félév össz-óraszám		125			
3.9 Kreditszám		5			

4. Előfeltételek

4.1 Tantervi	Hidrológia Pedogeográfia Népességföldrajz Településföldrajz Geomorfológia Meteorológia - klimatológia
4.2 Kompetenciabeli	A különböző forrásokból származó információk tudományos jellegű egybevetése. Elméleti kutatások keretében kapott adatok feldolgozása és az eredmények kiértékelése.

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel/lappal, video vetítővel és megfelelő szoftverrel felszerelt tanterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel, video vetítővel és Internet-csatlakozóval felszerelt tanterem

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

 Szakmai kompetenciák	A legfontosabb földrajzi fogalmak, törvények, folyamatok és jelenségek ismertetése, ezek eredetének és fejlődésének magyarázata, azon következmények felmérése/kiértékelése, melyek hatással vannak a természeti és antropikus földrajzi rendszerekre. Kutatások alapján felállított területi diagnózis elkészítése és a területfejlesztési politikák megalapozása Különböző forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek és technikáinak az ismerete és használata.
 Transzverzális kompetenciák	A folyamatos szakmai képzés szükségességének felismerése a munkaerőpiaci kereslethez való alkalmazkodás céljából.

6.2. Tanulási eredmények

 Ismeretek	- a tudományterületen alkalmazandó elvek, elméletek és mérési módszerek használata projektek és szakmai intézkedések megfogalmazása érdekében
 Képességek	A hallgatók képesek lesznek információk és adatok összesítésére, alapproblémák megoldására és konklúziók értékelési képességének megszerzésére - a környezeti problémák értékelése, elemzése és a választott megoldások alátámasztására való képesség kifejlesztése - környezeti kockázati térképek elkészítése
 Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan előkészíteni egy tudományos munkának a tudományos háttérét, használva a fent említett módszerek elsajátításával.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Azon készség megszerzése, hogy a környezet elemeit és benne végbemenő jelenségeket bemutatni, elemezni, magyarázni legyen képes
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- a tudományterületen alkalmazandó elvek, elméletek és mérési módszerek használata projektek és szakmai intézkedések megfogalmazása érdekében - információk és adatok összesítő és értelmező képességének, alapproblémák megoldási és konklúziók értékelési képességének megszerzése - a környezeti problémák értékelése, elemzése és a választott megoldások alátámasztására való képesség kifejlesztése - környezeti kockázati térképek elkészítése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. A környezetvédelem történeti áttekintése, a környezetvédelem helye a diszciplínák között. A környezeti rendszerek és ismerveik	Interaktív előadás, Összehasonlító elemzés, példálózás	2 óra
Az anyagciklusok: víz, szén, nitrogén- és oxigén ciklusok	interaktív előadás	2 óra
Ember és környezete kapcsolata napjainkig. Kiemelt időszak a 20. század. A környezetrombolás mérföldkövei	interaktív előadás	2 óra
A környezetföldrajz, a természetvédelem, a környezetgazdaságtan diszciplínák közötti viszony.	interaktív előadás	2 óra
Az emberiség lélekszámának alakulása és környezeti hatásai. Ökológiai lábnyom	interaktív előadás	2 óra

A Meadows-féle világmodellek és tanulságaik. Az urbanizáció jellegzetes környezet hatásai	interaktív előadás	2 óra
A nyersanyag-kitermelés és feldolgozás környezeti hatásai	interaktív előadás	2 óra
A fosszilis tüzelőanyagok égetéséből fakadó környezetterhelés. Zöld energiák. Globális és helyi megoldások.	interaktív előadás	2 óra
A mezőgazdaság okozta környezetterhelés. A belterjes és hagyományos mezőgazdaság összehasonlítása. Gyomirtók, műtrágyák, talajerózió, öntözés.	interaktív előadás, szemléltetés, érvelés	2 óra
A szabadidőeltöltés és turizmus környezeti hatásai	interaktív előadás	2 óra
A szennyezők. Határértékek	szemléltetés, érvelés	2 óra
Hulladékok környezetterhelése: globális problémák, helyi megoldások. A hulladékgazdálkodás elméleti prioritási sorrendje és hazai helyzete. Hulladék exportálás.	interaktív előadás	2 óra
Globális problémák: ózónréteg ritkulása, globális klímaváltozás. Okozók és Hatások	interaktív előadás	2 óra
Globális problémák: sivatagosodás, erdőirtás, talajerózió, biológiai sokszínűség veszteség	interaktív előadás, szemléltetés, érvelés	2 óra

Könyvészet:

- [1] Kerényi A. Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged, (1995):
 [2] Kerényi A. Környezettan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, (2003):
 [3] Al Gore: Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest (1993)
 [4] *** Ökológiai Sh atlasz
 1. [5] *** Világ helyzete, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2004)

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A fogyasztói társadalom és a környezettel való konfliktusai	- vita/ tematikus elemzés	2 óra
Jellegzetes háztartási környezetterhelések: hulladékok, szennyvíz. Szennyvíztisztítási módszerek a háztartásban és települési szinten	- problémafelvetés - közös vizsgálat	4 óra
Anyag szerinti hulladék-újrahasznosító vonalak. Elmélet és valóság közötti különbségek.	munka szervezett csoportokban	4 óra
Hulladék újrahasznosítás: a papír újrahasznosítására alkalmazott módszerek	vita/ tematikus elemzés	4 óra
Környezeti kockázati térképkészítés	térkép elemzés	4 óra
Hulladék-tároló meglátogatása. Vita	vita/ tematikus elemzés	4 óra
Kémiai mutatók mérése Aquamerck felszerelés segítségével: pH érték, oldott oxigén, keménység, nitrátok, nitritek, ammónia, foszfor.	- elemzés - vita	1 óra
Összefoglaló ismétlés	tematikus elemzés	1 óra

Könyvészet:

- [1] Al Gore (1993): Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest
 [2] *** Starea lumii, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2004)
 [3] Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged
 [4] Szabó Sz. (2002): A környezetvédelem sajátos területe: a talajvédelem (Debreceni Szemle, 4.)
 [5] Kerényi A. (2003): Európa természet-és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
 [6] Pal Zoltán et al.(2009): Természetvédelmi területek Erdélyben. Ábel Kiadó, Kolozsvár
 [7] Pál Zoltán (2011): Erdély természeti kincsei. Tóth Kiadó, Debrecen

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása a tudományos közösségek, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói képviselőinek elvárásaival

- A tantárgy tartalma egyezik a belföldi és külföldi más egyetemi központokban tanított anyaggal.
- A munkaadók által a szakember-képzésre vonatkozóan megfogalmazott vélemények szerint magas értékű ezek professzionalizmusa, ami megerősíti, hogy az erre a programra alapozott oktatási curriculum szerkezete és tartalma helyes, átfogó és hatékony

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
--------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------

10.4	Előadás	<ul style="list-style-type: none"> - az elsajátított fogalmak rendszerezésének és felhasználásának ellenőrzése - logikai koherencia és vitakészség - szakterminológia asszimilációja - hozzáállás, egyéni munka/tanulás iránti érdeklődés 	Végleges felmérő vizsgaidőszakban: - összefoglaló tesztelés	60%
10.5	Szeminárium/lab or	elemzési módszerek ismerete	Aktív részvétel a szemináriumokon	40%
10.6 A teljesítmény minimum követelményei: 50%+1 pont a maximális potnyszámból				

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	Fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

Kitöltés dátuma
2026.04.15

Előadás felelőse
dr. Peteley Attila

Szeminárium felelőse
dr. Peteley Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2026.04.28

Intézetigazgató aláírása
dr. Máthé Csongor